

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6349
Ημερομ. Κατάθεσης: 16/6/2025

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16 Ιουνίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

ΘΕΜΑ: Κατάργηση του φυσικού πλημμυρικού πεδίου στην Πετρέζα λόγω των έργων διευθέτησης του Μεγάλου Ρέματος Ραφήνας – Περιβαλλοντικές και αντιπλημμυρικές επιπτώσεις

Κύριοι Υπουργοί,

Το Μεγάλο Ρέμα Ραφήνας αποτελεί έναν από τους τελευταίους φυσικούς υδατορροϊκούς σχηματισμούς της Αττικής, με μήκος άνω των 20 χιλιομέτρων, συνεχούς ροής με σημαντική οικολογική και υδρολογική αξία. Διατηρεί φυσικά χαρακτηριστικά, όπως διαμορφωμένη κοίτη, πλημμυρικά πεδία και υγροτοπικά στοιχεία που φιλοξενούν πλούσια βιοποικιλότητα και επιτελούν κρίσιμες λειτουργίες αντιπλημμυρικής προστασίας και εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων.

Στην περιοχή Πετρέζα, στα βόρεια του κάμπου των Σπάτων, εκτείνεται μια φυσική πλημμυρική ζώνη μεγάλης σημασίας, έκτασης περίπου 20.000 στρεμμάτων, που εδώ και αιώνες λειτουργεί ως φυσικός μηχανισμός ανάσχεσης πλημμυρών και ρυθμιστής πλημμυρικού κινδύνου. Το Ρέμα, όταν δέχεται μεγάλες παροχές, υπερχειλίζει με φυσικό τρόπο σε παραποτάμιες εκτάσεις (πλημμυρικό πεδίο), μειώνοντας την ενέργεια της ροής και διασκορπίζοντας σημαντικό μέρος του πλημμυρικού όγκου, αποφεύγοντας έτσι υπερφορτώσεις στις κατάντη δομημένες περιοχές, όπως η Ραφήνα. Η ευρύτερη

ζώνη ανάσχεσης της Πετρέζας φιλοξενεί αμπελουργικές καλλιέργειες, ελαιόδεντρα και υγροτόπους και αποτελεί μέρος του τοπικού οικοσυστήματος. Κατά τη φυσική διαδικασία υπερχειλίσσης της ροής από την υπάρχουσα κοίτη, δεν υφίσταται πλημμυρικός κίνδυνος, με δεδομένο ότι η ταχύτητα ροής του υπερχειλίζοντος νερού είναι πολύ χαμηλή λόγω του επίπεδου ανάγλυφου και της διάχυσης της ροής σε μεγάλη έκταση.

Ωστόσο, με τα υπό εξέλιξη έργα διευθέτησης του Μεγάλου Ρέματος, προγραμματίζεται η πλήρης διαμόρφωση τεχνητής κοίτης στην περιοχή Πετρέζα, μέσω εγκιβωτισμού με σκληρά υλικά (συρματοκιβώτια), καταργώντας ουσιαστικά τη δυνατότητα υπερχειλίσσης και τη φυσική λειτουργία του πλημμυρικού πεδίου. Αυτή η παρέμβαση εγείρει σοβαρά ζητήματα:

- Αντιπλημμυρικά: Η κατάργηση της φυσικής εκτόνωσης της ροής αναμένεται να προκαλέσει αυξημένες πλημμυρικές παροχές στις κατάντη δομημένες περιοχές (Ραφήνα), αυξάνοντας τον κίνδυνο πλημμύρας και μεταφέροντας το πρόβλημα αντί να το επιλύει.
- Περιβαλλοντικά: Η εξαφάνιση των υγροτόπων της Πετρέζας θα έχει δραματικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα της περιοχής, στον υδρολογικό κύκλο και στη λειτουργία του εδάφους ως αποθήκη νερού.
- Ευρωπαϊκή συμμόρφωση: Οι σύγχρονες ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές (π.χ. Οδηγία 2007/60/ΕΚ για τις πλημμύρες και Στρατηγική της Ε.Ε. για τη βιοποικιλότητα) επιτάσσουν την προστασία και αποκατάσταση της φυσικής ροής των ποταμών, τη σύνδεσή τους με τα πλημμυρικά τους πεδία και την υιοθέτηση λύσεων βασισμένων στη φύση (Nature-Based Solutions), αντί παρωχημένων τεχνικών που προκαλούν μεγαλύτερα προβλήματα στο μέλλον.
- Αγροτική επίπτωση: Η καταστροφή της λειτουργίας του πλημμυρικού πεδίου θέτει σε κίνδυνο την παραδοσιακή αμπελουργία στην περιοχή Πετρέζα, η οποία εξαρτάται άμεσα από τη φυσική υπερχειλίση και την ύπαρξη υγρού εδάφους.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάσθε κ.κ Υπουργοί

- 1. Ποια είναι η αιτιολόγηση για την επιλογή κατάργησης του φυσικού πλημμυρικού πεδίου της Πετρέζας και πώς τεκμηριώθηκε ότι αυτή η παρέμβαση δεν θα αυξήσει τον πλημμυρικό κίνδυνο στις κατοικημένες περιοχές;**

2. Έχει εξεταστεί η δυνατότητα τροποποίησης του έργου διευθέτησης ώστε να διατηρηθεί ή να ενσωματωθεί η φυσική λειτουργία πλημμυρικής εκτόνωσης της περιοχής Πετρέζα, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για Nature-Based Solutions;
3. Έχει γίνει περιβαλλοντική αξιολόγηση της κατάργησης των υγροτοπικών χαρακτηριστικών της Πετρέζας και των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα, στην τοπική γεωργία και στον υδρολογικό κύκλο;
4. Έχουν ληφθεί υπόψη εναλλακτικά σενάρια αντιπλημμυρικής προστασίας, όπως συνδυασμός ήπιας διευθέτησης με έργα ορεινής υδρονομίας και αποκατάστασης φυσικής ροής;
5. Πώς προτίθεται η Πολιτεία να διασφαλίσει τη συμμόρφωση του συγκεκριμένου έργου με την Οδηγία 2007/60/EK και την περιβαλλοντική νομοθεσία, δεδομένων των ευαίσθητων οικολογικών χαρακτηριστικών της περιοχής και των αυξημένων κινδύνων από την κατάργηση του πλημμυρικού πεδίου;
6. Θα διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας ζωνών ελεγχόμενης πλημμυρικής εκτόνωσης στην Πετρέζα ή και αναθεώρησης τμημάτων του έργου, προτού προχωρήσει περαιτέρω η υλοποίησή του;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Αναστάσιος Νικολαΐδης

